

Mladen JURANIĆ

Iz podsjetnika na događaje 1990. – 1991. godine¹

Mladen JURANIĆ
Ivana Gorana Kovačića 24
Punat

UDK 94(497.5)(210.7 Krk)"1990/91"
Građa

Uvod

Nakon prvih slobodnih demokratskih izbora u Republici Hrvatskoj, 29. svibnja 1990. godine održana je konstituirajuća sjednica Skupštine općine Krk na kojoj je za predsjednika izabran prof. Ivan Matanić, a za potpredsjednika Nikola Žuvić. Za predsjednika VMZ-a² bio je izabran Milan Nenedić, DPV-a³ Boris Mrakovčić i VUR-a⁴ Nikola Turčić. Valja još reći da su od 30. svibnja 1990. za saborske zastupnike s otoka Krka bili izabrani Anton Katunar, Stipe Lauš, Ivan Lesica i Dragutin Žic-Martinov. Mjesec dana potom 28. lipnja iste godine izabrano je Izvršno vijeće SO-a Krk u sastavu predsjednik Mladen Juranić te članovi Mladen Dujmović, Anton Harbić, Ivan Linardić, Antun Lončar, Ivan Pinezić, Milan Radić, Franjo Seršić, Anton Stašić i Ivan Volarić. Za tajnika Izvršnog vijeća SO-a Krk bio je izabran Josip Miš. Istog dana održana je i prva sjednica Vijeća. Dopolna Vijeća novim članom izvršena je 22. ožujka 1991., kada je na duž-

---

1 Ovaj je tekst (s napomenom da su ovdje ispravljene sve tiskarske pogreške) objavljen i u poglavlju „Krčka bojna“ u monografiji Miljenka BALENA i Željka LALOŠA *138. brigada HV „Goranski risovi 1992. – 1995.“*, Delnice: Klub 138. brigade HV-a Goranski risovi Delnice, 2011., 297-298, 308.

2 Vijeće mjesnih zajednica.

3 Društveno-političko vijeće.

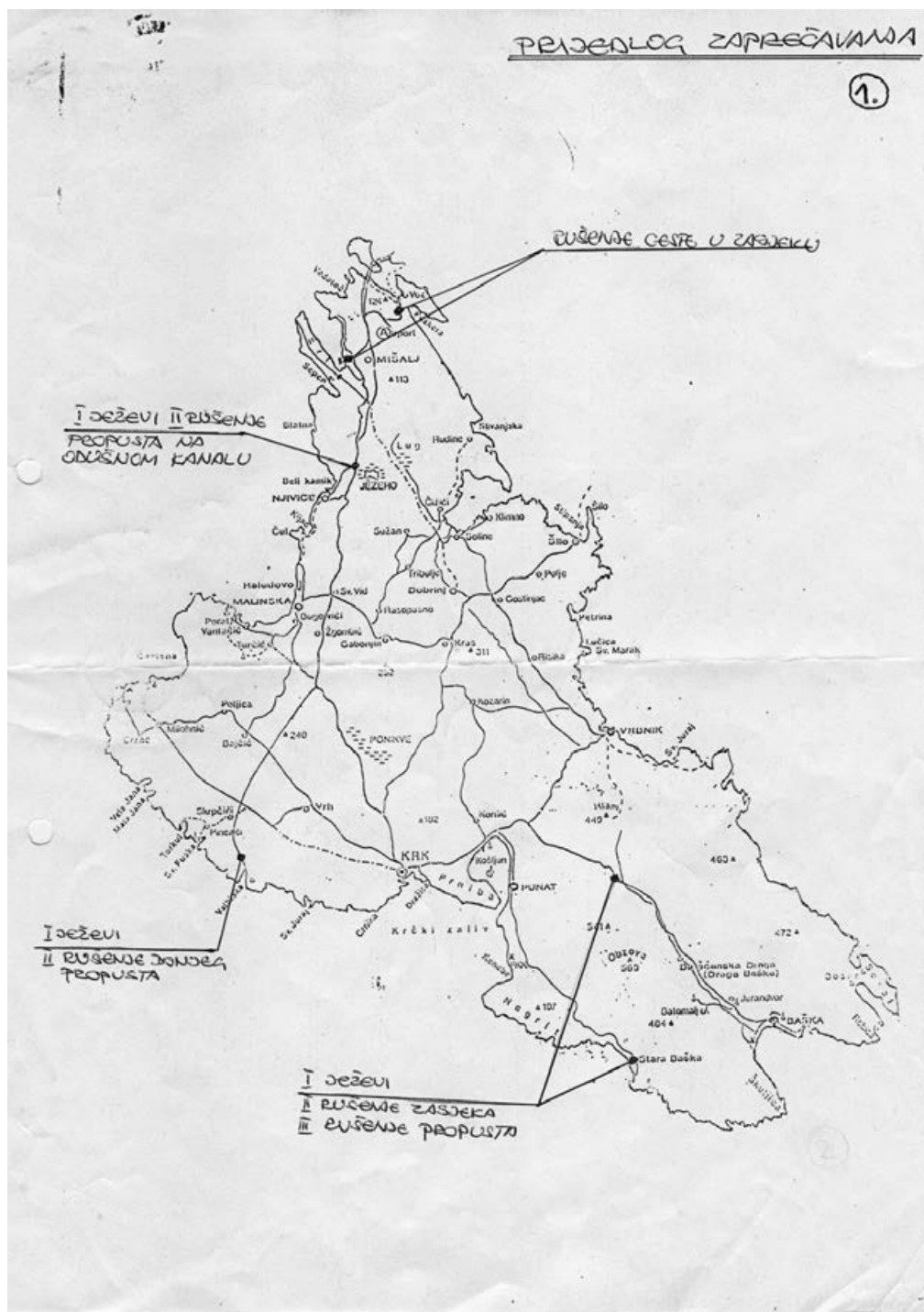
4 Vijeće udruženog rada.

Sjednica Izvršnog vijeća Skupštine općine Krk i Kriznog štaba općine Krk

nost sekretara sekretarijata za poslove uprave i upravni nadzor imenovan Tomislav Kraljić koji time postaje i potpredsjednik Izvršnog vijeća SO-a Krk kao 11. član toga tijela. Izvršno je vijeće na svojoj sjednici 1. srpnja 1991. godine, uz nazočnost svih političkih stranaka, donijelo odluku o osnivanju i imenovanju operativnog tijela za organizaciju, koordinaciju i osnivanje odreda narodne zaštite na području otoka. Odred je formiran 17. kolovoza 1991. godine, za zapovjednika je imenovan Ivan Bogović-Braco, a za njegova zamjenika Dragan Toljanić. Sve do 24. ožujka 1992. održano je 49 redovnih sjednica Izvršnog vijeća SO-a Krk i 6 izvanrednih sjednica.

Sredinom prosinca 1990. godine na otoku Krku više od 500 građana, uključujući tu i lovce, dragovoljno je pristupilo čuvanju strateških objekata i institucija – Krčkog mosta, zrakoplovne luke, naftne luke i terminala, Dine – petrokemije, Doma zdravlja s područnim ambulantom, zgrade tadašnjeg SDK (danas Fina), pošta i otočnih TT centara, repetitora, banaka, škola, vrtića, zgrada mjesnih zajednica, dalekovoda i trafostanica, glavnih prometnica – prometnih arterija, luka, pristaništa te

Plan zaprečivanja otoka Krka iz listopada 1991. godine

drugi objekata i prostora. Krajem iste godine, sve do 26. siječnja 1991., na čuvanju tih strateških objekata bilo je angažirano oko 300 osoba, kada veći dio njih prelazi u postrojbe pričuvnog sastava Policijske postaje Krk i postrojbu razine voda Štaba TO-a. Stoga prosinac 1990. godine valja uzeti kao vrijeme početaka organiziranog oblika obrane otoka.

Nakon 17. kolovoza 1991. i osnivanja na otoku odreda narodne zaštite, već je 12. rujna 1991. došlo do osnivanja Kriznog štaba općine Krk za čijeg je predsjednika izabran Mladen Juranić (koji je od 28. svibnja 1990. obnašao dužnost predsjednika Izvršnog vijeća SO-a Krk). Krizni štab djelovao je sve do travnja 1992., do donošenja zakonske odredbe o prestanku rada kriznih štabova u Republici Hrvatskoj.

Kako i kada su počele pripreme za obranu otoka Krka? Na otok Krk već krajem srpnja 1991. godine počele su pristizati veće skupine prognanika iz istočnih dijelova Slavonije, a osobito iz Tovarnika, Lovasa, Vukovara te drugih slavonskih mjesta i općina. Zbog toga bio je osnovan poseban ured solidarnosti za njihov prihvat s voditeljem ureda gospodinom Mladenom Dujmovićem. Taj je ured zajedno s centrom za socijalnu skrb organizirao prihvat, smještaj i svu brigu oko prihvata prognanika. Uz ustroj vojnih postrojbi u danima tzv. slovenskog rata, odnosno napada jugo vojske na Republiku Sloveniju, Štab civilne zaštite otoka Krka preuzima i koordinira zadaće za protupožarnu zaštitu, izgradnju potrebnih skloništa, obuku pripadnika združenog odreda CZ-a,⁵ izradu planova civilne zaštite, formiranje štabova civilne zaštite pri mjesnim zajednicama te uloge civilne zaštite u izvršavanju traženih zadaća. Bilo je to u vrijeme kada je 4. kolovoza 1991. formiran Krizni štab Riječko-goranske regije. Jedna od temeljnih zadaća Krčkoga kriznog štaba bila je osiguranje tzv. pozadinske podrške, ali i sve pomoći postrojbama Zbora narodne garde i postrojbama redarstvenih snaga. Krčki krizni štab od 12. rujna 1991. djelovao je u sastavu Mladen Juranić (predsjednik), Tomislav Kraljić (zamjenik predsjednika) te članovi Ivan Matanić, Ante Maslač, Vladimir Dinter, Boris Mrakovčić, Milan Radić, Branko Ivošić i Dragutin Žic. Početkom listopada 1991. godine donesen je plan organizacije pomorskog prijevoza na razini općine Krk, a sve u

.....
5 Civilna zaštita.

Radni dogovor prije sjednice Kriznog štaba općine Krk: predsjednik Mladena Juranić (u sredini fotografije), lijevo Tomislav Kraljić potpredsjednik i desno Milan Radić član štaba (snimljeno 1990. godine)

sklopu neposredne ugroženosti izazvane prekidom redovnih prometnih veza za prijevoz osoba i roba. U isto vrijeme bile su uspostavljene određene linije ratnog reda plovidbe Krk – kopno, s posebnim naglaskom na moguću evakuaciju stanovništva i prognanika s otoka Krka u pravcu otoka Cresa i Raba. Razlog tome bile su prosudbe koje su govorile o možebitnom razaranju Dine, odnosno naftne luke i terminala. Plan linija ratnog reda plovidbe, koji su bili izradili Branko Ivošić i Ivan Vitezić, bio je prihvaćen na 13. sjednici Krčkog kriznog štaba 18. listopada 1991. godine. U isto vrijeme bio je izrađen i *Plan zaprečavanja* s jasno određenim ježevima i betonskim piramidama na prometnicima i prilazima.

Stoga valja naglasiti da su najveći doprinos u obrani hrvatskih prostora dali oni koji su tijekom Domovinskog rata položili život na oltar domovine. Zato spomenimo njih devetero kojima možemo i moramo iskazati glasno poštovanje, počast i neizmjernu zahvalnost, a riječ je o Nikoli Albaneže, Ivici Antončiću, Zlatku Kamenariću, Marijanu Kolaru, Borisu Krnčeviću, Vitodragu Maričić, Borisu Mršiću, Milanu Nediću i Zoranu Turčiću.

Mladen JURANIĆ

From the Reminder of the Events of the Years 1990 - 1991

Summary

During the years 1990 and 1991, making historical decisions crucial to the realisation of the centuries-old striving of the numerous generations of our beloved country for its independence, the Croatian people was facing the fact that the goal in question couldn't be realised without blood and sacrifice. At that time, throughout Croatia, conflicts induced in the areas with a majority Serb population or in the areas next to the state border of the Republic of Croatia were escalating on daily basis. That development made it inevitable to include all the Croatian potentials, both in manpower and material, without regard to the place of residence and its "higher or lower" exposure to the immediate enemy activity. In accomplishing this task the island of Krk has made an immense contribution in the war times of 1991. How and when the preparations for the defense of the island started, we find, *inter alia*, in the records of Mr Mladen Juranić (who from 28th May 1990 was occupying the office of the president of the Executive Council of the Assembly of the Community of Krk). He chiefly emphasises the fact that the greatest contribution to the defense of the Croatian lands has been given by those who have laid their lives at the Altar of the Homeland, whom we must express to our loud respect, honouring and boundless gratitude. These are their names from the island of Krk: Nikola Albaneže, Ivica Antončić, Zlatko Kamenarić, Marijan Kolara, Boris Krnčević, Vitodrag Maričić, Boris Mršić, Milan Nedić i Zoran Turčić.

Keywords: Homeland War, island of Krk, war efforts, war hero.